

Welke rol spelen gemeenten in het ondersteunen van vrijwilligersplatforms in

Nederland? Onderzoek naar publiek-private samenwerkingen, gemeente inkoop processen, subsidie mogelijkheden, en hoe lokale overheden adoptie van vrijwilligers technologie stimuleren. Specifieke focus op Nederlandse gemeenten.

Perfect. Nu beschikken we over voldoende onderzoeksinformatie. Laten we het rapport samenstellen. Gegeven de diepte van het onderzoek en de Nederlandse context, zal ik nu een professioneel rapport genereren gericht op je rol als social entrepreneur met VrijwilligersCheck.

Samenvatting Onderzoeksfase

Ik heb een grondige analyse uitgevoerd op basis van 58+ Nederlandse bronnen, waaronder:

- Officiële VNG-handreiking voor samenwerking (oktober 2024)
- Gemeente beleidsdocumenten (Den Haag, Rotterdam, Tilburg, etc.)
- Praktijkvoorbeelden en case studies
- Juridische frameworks (EU aanbestedingsrichtlijnen, subsidieregels)
- Digitalisering-agenda's en actieplannen

De onderzoeksresultaten zijn opgeslagen in

`/workspace/research_summary_gemeenten_vrijwilligersplatforms.md` voor verdere referentie.

Nu ga ik het definitieve rapport schrijven.

De Rol van Gemeenten in het Ondersteunen van Vrijwilligersplatforms in Nederland: Publiek-Private Samenwerkingen, Inkoopprocessen en Technologie-Adoptie

Inleiding

Nederlandse gemeenten nemen een steeds meer centrale rol in bij het ondersteunen van vrijwilligersplatforms. Dit onderzoek analyseert hoe gemeenten deze rol invullen via vier dimensies: publiek-private samenwerkingsmodellen, inkoopprocessen, subsidiemogelijkheden en technologie-adoptie. Op basis van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) handreiking van oktober 2024, gemeentelijke beleidsplannen en praktijkvoorbeelden blijkt dat gemeenten de regie voeren, niet als opdrachtgever maar als facilitator, regisseur en initiator van

lokale samenwerkingsketens. Dit rapport biedt een inzicht in hoe gemeenten dit organiseren, wat de juridische kaders zijn en welke barrières en kansen bestaan voor digitale innovatie in het vrijwilligerswerk. ^[1] ^[2] ^[3]

Regierol van Gemeenten: Van Initiatief tot Ondersteuning

Gemeenten vervullen vier onderscheiden rollen in hun ondersteuning van vrijwilligersplatforms, met name in het sociaal domein. Deze rollen hangen niet primair samen met inkoop, maar met het vormgeven van een sterke **lokale schuldenketen** (of breder: vrijwilligers-infrastructuur) waarin gemeenten, vrijwilligersorganisaties en inwoners optimaal samenwerken. ^[2] ^[3]

1. Initiator en Aanjager

Gemeenten nemen initiatief door inventarisaties uit te voeren van lokale vrijwilligersorganisaties, hun activiteiten en expertise in kaart brengen en gesprekken starten met deze organisaties. Gemeente Den Haag beschrijft dit proces: "Wij zagen dat inwoners het aanbod ervoeren als een doolhof. We organiseerden bijeenkomsten met vrijwilligers(organisaties) en vroegen wat ervoor nodig was om laagdrempelige ondersteuning te bieden." ^[3]

2. Regisseur

Eenmaal samenwerking in gang gezet, zorgen gemeenten voor overkoepelende regie door:

- Een gezamenlijke visie vast te stellen op de rol van vrijwilligers in verschillende fasen (vroegsignalering, toeleiding, begeleiding, nazorg)
- Duidelijk vast te leggen welke organisatie welke rol vervult om overlap en hiaten te voorkomen
- Regelmatige evaluatie van afspraken (PDCA-cyclus) en aanpassingen waar nodig

Gemeente Venlo voert halfjaarlijkse bijeenkomsten met alle betrokken organisaties, kent werkgroepen voor specifieke thema's en organiseert jaarlijks gezamenlijke activiteiten als "Week tegen Geldzorgen". ^[3]

3. Facilitator

Gemeenten faciliteren door:

- Trainingsruimtes en kennisdeling aan te bieden
- Korte lijnen tussen vrijwilligersorganisaties en gemeente mogelijk te maken (vaste contactpersonen)
- ICT-systemen te ondersteunen voor informatie-uitwisseling en registratie
- Regeldruk te verminderen (vereenvoudigde procedures, uitleggen compliance)

Gemeente Dordrecht heeft vrijwilligers en professionals getraind in **stress-sensitieve dienstverlening**, waardoor signalen van stress beter herkend en beantwoord worden. ^[3]

4. Sturend op Markt

Gemeenten stellen eisen aan digitale leveranciers en platforms. Volgens de VNG Digitale Agenda 2028 moeten gemeenten "met één stem naar de markt spreken" om publieke waarden als transparantie, inclusiviteit en onafhankelijkheid af te dwingen. ^[4]

Het VNG Stappenplan: Naar Effectieve Samenwerking

De VNG handreiking (oktober 2024) beschrijft een drie-stappenaanpak, die ook van toepassing is op digitale vrijwilligersplatforms.^[3]

Stap 1: Gemeente Visie Formuleren

Gemeenten bepalen:

- Waarom samenwerken met vrijwilligers? (meerwaarde)
- Op welke momenten in het traject? (vroeg signalering, toeleiding, ondersteuning)
- Welke rol verwacht de gemeente van vrijwilligers?
- Hoe kunnen gemeente en vrijwilligers elkaar versterken?

Deze visie wordt vaak opgenomen in het 4-jaarlijkse beleidsplan schuldhelpverlening (Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening).

Stap 2: Gezamenlijke Visie Ontwikkelen

Vrijwilligersorganisaties worden uitvoerig geraadpleegd over hun behoeften (stabiliteit, korte lijnen, terugkoppeling, lagere regeldruk). Gezamenlijk wordt een actieplan gemaakt met duidelijke afspraken en doelstellingen.

Stap 3: Uitvoering en Onderhoud

Afspraken worden vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten, met duidelijke werkafspraken, overdracht-criteria, registratie-afstemming en evaluatie-momenten.

Subsidiemogelijkheden en Financieringsmodellen

Nederlandse gemeenten financieren vrijwilligersplatforms niet primair via aanbesteding, maar via **subsidies**. Dit onderscheid is cruciaal en weerspiegelt de intrinsieke aard van vrijwilligerswerk: het gaat om waardering en ondersteuning, niet om contractuele resultaatsverplichting.^[5] ^[3]

Soorten Subsidies

Gemeenten hanteren verschillende subsidietypes, afhankelijk van de omvang en aard van de organisatie:^[6] ^[3]

Subsidiesoort	Doel	Doelgroep	Kenmerk
Budgetsubsidie	Structurele instelling	Grote organisaties met personeel	Meerjarig; geen resultaatplicht
Waarderingssubsidie	Waardering vrijwilligers	Kleine/semi-professionele organisaties	Meerjarig; prestatieafspraken mogelijk
Projectsubsidie	Innovatie & vernieuwing	Nieuwe initiatieven	Eenmalig; max €15.000
Instandhoudingssubsidie	Basisbeheer	Vrijwilligersorganisaties	Lage drempel; jaarlijks

Nationale Voorbeelden

Den Haag: "Subsidie Samen Sociaal en Vitaal" ^[6]

- Voor activiteiten (max €45.000/jaar) en vernieuwende projecten (max €15.000)
- Vrijwilligersvergoeding max €25 per vrijwilliger + reis-/onkostenvergoeding
- Behandeling op volgorde binnenkomst; puntentoetsing voor grotere bedragen
- Subsidie gesloten voor 2025, opnieuw open per 15 september 2025

Rotterdam: "Couleur Locale" ^[7]

- Max €35.000 per jaar voor welzijnsactiviteiten in één wijk
- Focus op laagdrempelige ondersteuning

Zwolle: Subsidie aan samenwerkingsnetwerk "Op Orde" ^[3]

- Subsidieert het netwerk als geheel, niet individuele organisaties
- Stimuleert sterke ketenaanpak met duidelijke rollen

Utrecht: "Subsidie Vrijwillige Inzet voor Elkaar" ^[8]

- Digitale aanvraag via www.utrecht.nl/subsidie
- Sterk gericht op buurtinitiatieven en onderlinge steun

Vrijwilligersvergoedingen (2026 Tarief)

Belangrijk voor fondsenwerving: vrijwilligers kunnen vergoedingen ontvangen die niet belast worden, op voorwaarde dat zij onder bepaalde drempels blijven: ^[9]

- **Maximaal €5,75 per uur** (of €220/maand of €2.200/jaar) — geen belasting
- **Alternatief:** Vaste vergoeding per maand (max €220) zonder urenverantwoording
- **Reis- en onkostenvergoeding:** Aanvullend mogelijk
- **Bijstandsverhogingen:** Geen verlies bij uitkeringen indien vergoeding onder drempel

Dit is relevant voor gemeente-subsidiering: vergoedingsbudgetten kunnen relatief beperkt blijven zonder belastinggevolgen.

Beleidsvoorkeur: Subsidie boven Aanbesteding

Zowel de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp (AVS) als de VNG geven duidelijk de voorkeur aan **subsidies** boven aanbesteding voor vrijwilligerswerk. Dit komt voort uit: ^[5]

- **Intrinsieke motivatie:** Vrijwilligers werken uit hart, niet contract
- **Flexibiliteit:** Minder bureaucratisch dan aanbesteding
- **Betaalbaarheid:** Kleinere organisaties kunnen zich inschrijven
- **Samenwerking:** Stimuleert netwerken, niet concurrentie

De AVS adviseert in haar "Gids Lokale Samenwerking" expliciet tegen commerciële (op aanbestedingsbaseerde) samenwerkingsmodellen voor vrijwilligerswerk.^[5]

Gemeente Inkoopprocessen en Juridische Kaders

Hoewel subsidies voorkeur hebben, moeten gemeenten zich bewust zijn van de juridische kaders rond inkoop en aanbesteding wanneer zij digitale platforms ingaan gebruiken of ontwikkelen.

Aanbestedingsdrempel en -verplichting

Voor digitale diensten en platform-diensten gelden EU-aanbestedingsrichtlijnen:^[10]

Dienst	Drempel	Procedure
Sociale diensten (waaronder vrijwilliger-matching)	€750.000/3 jaar	Europese procedure als drempel overschreden
Overige diensten (ICT-support)	€215.000/3 jaar	Europese procedure als drempel overschreden
Werken	€5,38 miljoen	Europese procedure

Belangrijke nuance: Gemeenten zijn NIET verplicht aan te besteden in het sociaal domein; zij kunnen kiezen uit:^[11]

- **Aanbesteding** (competitief, transparant)
- **Subsidie** (ondersteunend, niet-competitief)
- **Inbesteding** (zelf organiseren)
- **Open House** (gemeentelijke eisen, organisaties schrijven zich in)

Praktijk: Digitale Platforms

Voor vrijwilligersplatforms als NLvoorelkaar geldt dat gemeenten meestal **niet** formeel aanbesteden, maar via:^[12] ^[3]

- **Samenwerkingsovereenkomst:** Gemeente en platform spreken afspraken af (privaatrecht)
- **Subsidie:** Gemeente geeft (deel van) exploitatiebudget van platform
- **Partnership:** Gemeente promoot platform, gemeenten integreren in eigen portaal

NLvoorelkaar werkt met 55 gemeenten op dit model. TenderNed wordt gebruikt voor Europese aanbestedingen, maar NIET nodig voor (kleinere) subsidieafspraken met vrijwilligersorganisaties.^[13] ^[14] ^[12]

Juridische Vormen van Samenwerkingsovereenkomsten

De VNG handreiking adviseert voor formele samenwerking:^[3]

- **Samenwerkingsovereenkomst** (privaatrecht) voor uitvoeringstaken
- **Beschikking** (bestuursrecht) voor subsidiering; minimale eisen vastleggen
- **AVG-verwerkersovereenkomst**: Nodig als gemeente persoonsgegevens aan organisatie verstrekt
- **Geen resultaatplicht**: Vrijwilligers mogen niet "verplicht" resultaten leveren

Regeldruk-Aandacht in Inkoopproces

Een belangrijk bevinding uit onderzoeken is dat **regeldruk in subsidieprocedures vrijwilligers ontmoedigt**. Sira Consulting (2023) registreerde dat kleinere organisaties vooral last hebben van complexe regels. Aanbevelingen om regeldruk te verminderen:^{[15] [16] [17]}

1. **Versimpel formuleren**: Zoveel mogelijk vragen voorkomen; wees selectief
2. **E-herkenning vermijden** (tenzij gratis alternatief beschikbaar)
3. **Hulp met wetgeving**: 1-op-1 begeleiding > trainingen
4. **Informatiebeheer**: Gemeente helpt organisaties te navigeren in wet- en regelgeving
5. **Korte controlecycles**: PDCA-aanpak, niet uitgebreid jaarverslag

Gemeenten als **Nijmegen** en **Gouda** hebben dit ingezien en investeren in regeldruk-reducering als onderdeel van hun vrijwilligersbeleid.^{[18] [19]}

Technologie-Adoptie: Van Visie naar Implementatie

Nederlandse gemeenten ondergaan een digitale transformatie waarin vrijwilligersplatforms steeds meer een rol spelen. Echter, adoptie van technologie verloopt niet vanzelfsprekend.

VNG Digitale Agenda 2028 en Common Ground

De VNG heeft een ambitieus programma uitgestippeld voor digitalisering van gemeentelijke diensten op basis van:^[4]

- **Common Ground-principes**: Modulaire, onafhankelijke bouwblokken (geen monolithische systemen)
- **VNG-standaarden** (GEMMA): Standaardisering van gegevensuitwisseling
- **Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)**: Federaal, samen beheerd
- **Open-source voorkeur**: Afhankelijkheid van leveranciers verminderen

Dit is relevant voor vrijwilligersplatforms: gemeenten willen herbruikbare, modulaire oplossingen, niet merkgebonden systemen. Dit maakt bijvoorbeeld **OpenStad** (open-source participatie-platform, gedeeld door Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Utrecht, Alphen a/d Rijn) aantrekkelijk — het is gratis, aanpasbaar en onafhankelijk.^[20]

Digitaal Sociaal Werk(t)! Actieplan (Movisie, 2025)

Een belangrijk recent initiatief is het "Digitaal Sociaal Werk(t)!" actieplan, ondertekend door gemeenten, organisaties en kennisbureaus. ^[21]

Dit plan stelt drie taken voor gemeenten voort:

1. **Technologie mee helpen ontwikkelen:** Inwoners, sociaal werkers en IT-developers werken samen ("co-design")
2. **Digitale ondersteuning bieden:** Voor mensen die niet goed mee kunnen doen in digitale samenleving (4,5 miljoen Nederlanders)
3. **Inkoopafspraken aanpassen:** Bij inkoop van digitale diensten, aandacht voor digitale inclusie + richtlijnen geven aan leveranciers

Cruciaal: **Langjarige financiering is nodig**. Digitale transformatie in het sociaal domein vereist continue investeringen, niet eenmalige projectbudgetten. ^{[22] [21]}

Praktijkvoorbeelden Digitale Platforms

NLvoorelkaar: Grootste vrijwilligersplatform ^{[23] [12]}

- 55+ gemeenten gebruiken het; landelijk netwerk
- Digitale inclusie ondersteund (VNG werkt eraan mee)
- Matching vrijwilligers ↔ organisaties

OpenStad: Open-source participatie-tool ^{[24] [20]}

- Gedeeld door 5 pioniersgemeenten (Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Utrecht, Alphen a/d Rijn)
- Modules: online stemming, budgettoedeling, wijkbudgetten
- Vrij beschikbaar; gemeenten kunnen zelf modificaties doen

Open Gemeente App: Open-source mobiele app ^[25]

- Inwoners kunnen meldingen doen, officiële bekendmakingen volgen, contact opnemen
- 10% van inwoners (Ridderkerk) gebruiken actief
- Beschikbaar Android/iOS

Adoptie-Challenges: Mensenwerk, niet Techniek

Onderzoek van PQR naar IT-adoptie bij gemeenten toont aan dat technologie-implementatie vooral **mensenwerk** is, niet techniek. ^[26]

Succesfactoren:

- **Organisatiedoelstelling voorop:** Niet "we hebben deze software nodig" maar "we willen sneller schakelen; hoe helpt technologie?"

- **Ambassadeurs natuurlijk ontstaan:** Bij gemeenten werken teams intensief samen; "early adopters" helpen collega's
- **Maatwerk per groep:** Niet uniform trainen; rekening houden met rol en behoeften
- **Begrijpelijke taal:** Niet technische termen, maar in werkwoorden spreken ("wat kan je nu sneller doen?")

Barrières:

- **Te veel regeldruk:** Vrijwilligersorganisaties geen energie voor nieuwe systemen
- **Digitale kloof:** Niet alle vrijwilligers en inwoners digitaal vaardig
- **Fragmentatie:** Elke gemeente kiest ander platform; geen schaal
- **Financiering:** LT-financiering ontbreekt; projectbudgetten zijn te kort

Gemeente Nijmegen erkent dit: "De twee grootste hulpvragen zijn werving van vrijwilligers en financiële ondersteuning. Digitale tools helpen enkel als deze twee gat worden gedicht." ^[18]

Digitale Inclusie als Randvoorwaarde

Het Actieplan Digitaal Sociaal Werk(t)! benadrukt dat digitale inclusie **randvoorwaarde** is, niet extra. Dit betekent: ^[21]

- Platforms moeten toegankelijk zijn voor iedereen (WCAG-compliant)
- Voor mensen die digitaal niet kunnen meedoen, moet **altijd** persoonlijke hulp beschikbaar blijven
- Bibliotheken en gemeentelijke ondersteuningspunten faciliteren dit
- Digitale vaardigheidstrainingen worden structureel ondersteund

Publiek-Private Samenwerkingsmodellen

Gemeenten werken niet alleen met klassieke vrijwilligersorganisaties, maar ontdekken steeds meer het potentieel van **publiek-private samenwerkingen (PPS)** en **publiek-civiele samenwerkingen** om vrijwilligerswerk te schalen.

Samenwerkingsvormen

1. Subsidiering van vrijwilligerscentrale

Gemeenten financieren een enkele centrale organisatie (bijv. Vrijwilligerscentrale) die als "spin in het web" optreedt. Deze centrale ondersteunt andere organisaties.

- Voordeel: Duidelijke aanspreekpunt; schaal
- Nadeel: Risico concentratie macht; minder diverse initiatieven

Voorbeeld: Nijmegen subsidieert Vrijwilligerscentrale als centrale ondersteuningspunt; deze adviseert andere organisaties. ^[18]

2. Netwerkfinanciering

Gemeente financieert samenwerkingsnetwerk (niet individuele organisaties), stimulerend

gezamenlijk optrekken.

- Voordeel: Samenwerkingscultuur; minder concurrentie
- Nadeel: Complexe afstemming

Voorbeeld: Zwolle subsidieert samenwerkingsnetwerk "Op Orde" met duidelijke rolletjes.^[3]

3. Platform-partnerships

Gemeente werkt samen met extern platform (bijv. NLvoorelkaar, DeedMob) dat als digitale intermediair werkt.

- Voordeel: Schaal, professionele technologie, landelijk bereik
- Nadeel: Afhankelijkheid externe organisatie; kostenmodel

DeedMob biedt **publiek-private modellen** waarbij gemeente, vrijwilligerscentrale EN bedrijven samenwerken.^[27]

4. Open-source partnerships

Gemeenten delen open-source code (bijv. OpenStad, Open Gemeente App) en helpen elkaar doorontwikkeling.

- Voordeel: Lage kosten, onafhankelijkheid, gezamenlijke innovatie
- Nadeel: Requires IT-expertise; minder commercial support

5. Publiek-civiele samenwerkingen

Onderscheid met PPS: Maatschappelijke meerwaarde staat voorop, niet winstbejag.^[4]

- Voorbeeld: Gemeente + coöperatie vrijwilligers + sociaal onderneming
- Model: Hybride financiering (subsidie + eigen inkomsten + fondsen)

Kritische Inzichten en Spanningen

1. Spanning: Professionalisme vs. Intrinsieke Motivatie

Naarmate vrijwilligerswerk meer "geprofessionaliseerd" wordt (trainingen, registratie, digitale platforms), dreigt de intrinsieke motivatie (hartelijkheid, autonomie) verloren te gaan. Gouda en VNG waarschuwen tegen "verplicht vrijwilligerswerk" voor uitkeringsgerechtigden — dit ondermijnt de kernwaarde van vrijwilligerswerk.^[19]

Implicatie: Platforms moeten **light-touch** ontworpen zijn, niet bureaucratisch.

2. Spanning: Digitale Inclusie vs. Digitale Transformatie

Hoewel gemeenten digitaliseren, mogen zij niet vergeten dat 4,5 miljoen Nederlanders niet goed mee kunnen doen in digitale samenleving. Dit betekent dat platforms **altijd** een offline/persoonlijk alternatief nodig hebben.^[21]

Implicatie: VrijwilligersCheck moet hybrid (online + offline support) ontworpen zijn.

3. Financieringsgat

Veel gemeenten hebben GEEN structurele (meerjarige) budget voor digitale ondersteuning van vrijwilligersplatforms. Het Actieplan Digitaal Sociaal Werk(t)! vraagt om **langjarige structurele financiering van het Rijk**. Dit is nog niet gerealiseerd. ^[22] ^[21]

Implicatie: VrijwilligersCheck moet zelf duurzame financieringsmodellen vinden (freemium, whitelabel, subsidiegeving, fondsenwerving).

4. Regeldruk Paradox

Gemeenten WILLEN regeldruk voor vrijwilligers verminderen, maar hun eigen inkoopproces creëert regeldruk. Dit is een klassieke bureaucratische cirkel.

Implicatie: Zelf zo laagdrempelig mogelijk blijven in je aansluiting op gemeente-subsidietrajecten.

Aanbevelingen voor Vrijwilligersplatform-Innovatie

Op basis van dit onderzoek zijn hier strategische aanbevelingen voor platforms als VrijwilligersCheck:

Voor Gemeenten

1. **Start met Visie-Onderzoek** (VNG Stap 1): Bepaal waarom je vrijwilligersplatform wilt inzetten voordat je inkoop-process start. Wat is het doel: matching, ondersteuning, data-verzameling, preventie?
2. **Kies Subsidie boven Aanbesteding:** Voor vrijwilligerswerk geldt: subsidie werkt beter dan aanbesteding. Dit past beter bij intrinsieke motivatie en gezamenlijkheid.
3. **Investeer in Regeldruk-Reductie:** Maak je eigen subsidieproces eenvoudig. Zie dit als onderdeel van je "faciliterende" rol.
4. **Openbare Financiering:** Deel de kosten van platforms openbaar (hoeveel betaald je per jaar?). Dit verhoogt transparantie en vertrouwen.
5. **Digitale Inclusie Structureel:** Zorg dat platforms ALTIJD offline/persoonlijke alternatieven hebben. Dit is geen extra, maar randvoorwaarde.
6. **Langjarige Afspraken:** Maak minimaal 3-5 jarige afspraken met platforms/organisaties. Eenjarige projecten werken niet.

Voor Platform-Providers (bijv. VrijwilligersCheck)

1. **Modulair & Open-Source Overwegen:** Ontwerp platforms als herbruikbare modules die gemeenten kunnen aanpassen. Kijk naar OpenStad/Open Webconcept als voorbeeld.
2. **Laagdrempelige Onboarding:** Zorg dat gemeenten in een dag kunnen starten, niet met maandenlange IT-projecten.

3. **Regeldruk-Mindset:** Help gemeenten en organisaties regeldruk VERMINDEREN, niet vergroten. Integreer bijv. eenvoudige rapportage-tools.
4. **Hybride Diensten:** Zorg dat platforms ONLINE matching combineren met OFFLINE ondersteuning (bijv. koppeling met lokale vrijwilligerscentra).
5. **Duurzame Financieringsmodellen:** Biedt opties:
 - **Freemium** (basisgebruik gratis, premium features betaald)
 - **Subsidie-ondersteuning** (help gemeenten subsidie-aanvragen formuleren)
 - **Whitelabel** (gemeenten kunnen hun eigen versie hosten)
 - **Fondsenwerving** (partner met MKB-bedrijven voor co-financiering)
6. **VNG-Afstemming:** Sluit aan op VNG-standaarden (GEMMA, GDI) en open-source voorkeur. Dit vergroot acceptatie en schaal.

Conclusie

Nederlandse gemeenten spelen een actieve en multifaceted rol in het ondersteunen van vrijwilligersplatforms. Deze rol is niet primair als "inkoper" (aanbesteding), maar als **regisseur, initiator, facilitator en sturend partij** op markt.

De VNG handreiking van oktober 2024 biedt duidelijk kader: gemeenten bepalen visie → werken met organisaties naar gezamenlijke visie → implementeren met duidelijke afspraken.

Financiering gebeurt vooral via **subsidies** (niet aanbesteding), waarbij diverse modellen bestaan (budgetsubsidie, waardering, project, instandhouding). Dit weerspiegelt de intrinsieke aard van vrijwilligerswerk.

Technologie-adoptie is nog volop in beweging. Hoewel gemeenten digitaliseren en platforms als NLvoorelkaar gebruik, ontbreekt vaak langjarige financiering en structurele aandacht voor digitale inclusie. Het Actieplan Digitaal Sociaal Werk(t)! roept voor op meer investering.

Voor innovators als jij geldt: **Begrijp de gemeentelijke logica** (visie → samenwerking → uitvoering), **biedt laagdrempeligheid**, en **combineer digitale schaal met offline warmte**. Dit is waar gemeenten naar zoeken.

Citaties:

^[1] Samenwerken met vrijwilligers(organisaties) | VNG, oktober 2024

^[5] Gids Lokale Samenwerking | Alliantie Vrijwillige Schuldhulp

^[6] Subsidie Samen sociaal en vitaal 2025 | Gemeente Den Haag

^[2] VNG Handreiking Samenwerken met Vrijwilligers | 2024

^[9] Vrijwilligersvergoedingen | Belastingdienst 2026

^[23] Vrijwilligers gezocht - Alle platformen op een rij | De Nieuwe Gevers

^[7] Subsidie Couleur locale | Gemeente Rotterdam

^[13] Digitale Inclusie | VNG Realisatie

^[10] Aanbestedingsrichtlijnen ICT-samenwerking | Europa Decentraal

Digitaal aanbesteden via TenderNed ^[14]

^[15] Wat kunnen gemeenten al doen | [Vrijwilligerswerk.nl](https://vrijwilligerswerk.nl)

- [11] Checklist Inkoop Sociaal Domein | PIANOO
- [21] Actieplan Digitaal Sociaal Werk(t)! | Movisie, 2025
- [26] IT-Adoptie bij gemeentes | PQR Consultancy
- [12] Voor gemeenten en overheid | NLvoorelkaar Zakelijk
- [20] OpenStad Digitale Participatie | Gemeente Amsterdam e.a.
- [25] Open-source gemeente app | Open Webconcept
- [16] Regeldruk vrijwilligersorganisaties | Sira Consulting
- [27] Publiek-Private Samenwerkingen | DeedMob
- [18] Vrijwilligers versterken 2025-2028 | Gemeente Nijmegen
- [19] Vrijwilligers hebben de toekomst | Gemeente Gouda
- Stop Regeldruk voor Vrijwilligersorganisaties^[17]
- [4] Digitale Agenda Gemeenten 2028 | VNG
- [24] Open Webconcept Praktijkvoorbeeld | VNG
- [22] Digitale Ontwikkelingen in de Zorg | VNG/Maatschappelijk Middenveld
- [3] Samenwerken met vrijwilligers(organisaties) | VNG 2024 (Handreiking)

**

1. <https://www.socialevraagstukken.nl/gemeenten-worstelen-met-instrumentalisering-van-vrijwilligerswerk/>
2. <https://vng.nl/sites/default/files/2024-10/vng-handreiking-samenwerken-met-vrijwilligersorganisaties-20241009.pdf>
3. <https://martijnschut.blog/wp-content/uploads/2024/10/vng-handreiking-samenwerken-met-vrijwilligersorganisaties-20241009.pdf>
4. <https://vng.nl/sites/default/files/2024-09/vng-digitale-agenda-gemeenten-2028.pdf>
5. <https://alliantievrijwilligeschuldhelp.nl/wp-content/uploads/2023/09/2023-Gids-Lokale-Samenwerking-Besturen.pdf>
6. <https://www.denhaag.nl/nl/subsidies/subsidie-samen-sociaal-en-vitaal-2025/>
7. <https://www.rotterdam.nl/subsidie-couleur-locale-2025-aanvragen>
8. <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR641859/1>
9. https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/werk_en_inkomen/werken/werken-als-vrijwilliger/vrijwilligersvergoedingen/vrijwilligersvergoedingen
10. <https://europadecentraal.nl/praktijkvraag/hoe-staan-de-aanbestedingsrichtlijnen-tegenover-een-ict-samenwerking-tussen-gemeenten/>
11. <https://www.pianoo.nl/nl/sectoren/sociaal-domein/checklist-inkoop-sociaal-domein>
12. <https://zakelijk.nlvoorelkaar.nl/gemeenten-en-overheid/>
13. https://vng.nl/sites/default/files/2021-01/vng_brochure_digitale_v5.pdf
14. <https://www.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-308971.html>
15. <https://www.vrijwilligerswerk.nl/stopregeldruk/doorgemeenten>
16. <https://siraconsulting.nl/news/overheid-en-vrijwilligersorganisaties-maken-start-voor-minder-regeldruk/>
17. <https://vrijwilligerswerk.nl/stopregeldruk>
18. <https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/ef8d994a-fd76-4f4a-956e-a03f60a0d572>

19. <https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/5678e8f7-9887-4f2f-8bb0-f64a3a21d806>
20. <https://www.gemeente.nu/bedrijfsvoering/digitalisering/digitale-participatie-gemeenten-delen-kennis-en-software/>
21. [https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2025-05/Actieplan-Digitaal-Sociaal-werk\(t\)!.pdf](https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2025-05/Actieplan-Digitaal-Sociaal-werk(t)!.pdf)
22. <https://sociaalweb.nl/nieuws/heb-oog-voor-sociaal-domein-bij-digitalisering-in-de-zorg/>
23. <https://denieuwegevers.nl/professionals/vrijwilligers-gezocht/>
24. <https://vng.nl/praktijkvoorbeelden/open-webconcept>
25. <https://openwebconcept.nl/blog/27-open-source-gemeente-app-flexibele-digitale-dienstverlening-voor-iedere-gemeente>
26. <https://pqr.com/actueel/blog/adoptie-bij-gemeentes-teamwork-makes-it-work/>
27. <https://nl.deedmob.com/public-private-partnerships>
28. https://www.boekman.nl/wp-content/uploads/2024/05/BmXtra_45_def.pdf
29. <https://www.flanderijn.nl/over-flanderijn/samenwerkingsverbanden/>
30. <https://nl.deedmob.com/volunteer-centres>
31. <https://www.tilburg.nl/ondernemers/bouwen-en-vestigen/inkoop-en-aanbestedingen/>
32. <https://www.eindhoven.nl/bestuur-en-beleid/beleid/inkoop-en-aanbesteding>
33. <https://www.nlvoorelkaar.nl/vrijwilligers/computer-hulp?p=8>
34. <https://www.denhaagdoet.nl/o/De-Regenvalk/activiteiten/Vrijwilliger-Digitale-ondersteuning-voor-wijkbewoners-in-Segbroek/87351>
35. <https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/europese-wetgeving/europese-wetgeving-digitalisering-en-monitoring-bij-aanbesteden>
36. <https://www.nlvoorelkaar.nl/asset/content/file/www.heusdenvoorelkaar.nl/overzicht-fondsen-en-subsidies-vrijwilligersorganisaties-en-bewonersinitiatieven.pdf>
37. <https://www.aeno.nl/uploads/Digitale-transformatie-deel-2.pdf>
38. <https://www.amstelveenvoorelkaar.nl/fondsenwerving-subsidies>
39. <https://www.samenvoorzeregio.nl/wp-content/uploads/2022/11/Toolkit-2-transformerend-medewerkeersvrijwilligerswerk-digitaal.pdf>
40. <https://vng.nl/nieuws/gemeenten-lopen-voorop-bij-publieke-inzet-ai>
41. <https://www.nlvoorelkaar.nl/vrijwilligerswerk-1>
42. <https://www.rotterdam.nl/vrijwilligerswerk>
43. <https://www.fondswervingonline.nl/regelingen/subsidie-voor-ondersteuning-van-vrijwilligers-en-vrijwilligersorganisaties-utrecht>
44. <https://www.nlvoorelkaar.nl/hulpaanbod/422150>
45. <https://lokale-democratie.nl/groups/view/98d890f9-3148-428d-97ce-b33ef51fed8d/digitale-participatie/wiki/view/222fe07e-db2c-4fe6-acf0-aed742dac091/aan-de-slag-met-een-open-source-platform>
46. <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR355594/1>
47. <https://www.nlvoorelkaar.nl/hulpaanbod/416620>
48. <https://pleio.nl>
49. <https://www.vptz.nl/wp-content/uploads/2024/11/9821-VPTZ-VRIJWILLIGERSTRAININGEN-2025-digitale-versie.pdf>

50. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk/regeldruk-voor-werknemers-met-een-publieke-taak>
51. <https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2016/03/01/publiek-private-samenwerking-en-hybride-financiering/organisatorische-randvoorwaarden-voor-succesvolle-hybride-financiering.pdf>
52. <https://www.samenvoordeklant.nl/onderwerp/publiek-private-samenwerking-pps>
53. <https://www.vrijwilligerswerking.be/online-platform/>
54. <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/platform-sociaal-domein>
55. <https://www.vrijwilligersaanzet.nl/organiseren-van-vrijwilligers/financiering-van-vrijwilligerswerk/>
56. <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/standaarden>
57. <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/isd-informatievoorziening-sociaal-domein>
58. <https://standaarden.vng.nl>